

Д О К Л А Д

ЗА ДЕЙНОСТТА НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

гр. С М О Л Я Н през 2 0 1 0 год.

Изминалата 2010 год. е четвъртата година от създаването и функционирането на административните съдилища, през която Административен съд гр.Смолян продължи да се утвърждава като компетентен, ефективен, обществено полезен и уважаван правосъден орган. Основния извод, който може да се направи е трайната тенденция на значително увеличаване броя на постъпилите и разгледани дела, повишаване натовареността на съдиите и съдебните служители, което обаче не се е отразило съществено на бързината и качеството на правосъдието. Сравнителния анализ на резултатите от дейността на съда през предходните три години ще бъде направен не само въз основа на отчетните данни в абсолютни числа, а най-вече в процентно съотношение, както за отделните видове дела, така и в съотношение с минали години. Този анализ ще покаже не само състоянието на административното правосъдие през изминалата година, но и тенденциите за развитието му.

I. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД гр.СМОЛЯН

За по-подробен анализ на видовете дела по материя, тяхното движение и решаване ще бъде използвана статистическата форма на Таблица-отчет за работата на АдмС Смолян през 2010 год. /приложение № 1/.

През отчетната 2010 година в Административен Съд Смолян /АССм/ са образувани общо 906 дела, от които :

- 722 административни дела и
- 184 касационни дела.

Заедно с останалите 124 висящи дела в края на 2009 год. през отчетния период **са разгледани 1030 дела**, от които :

- 813 административни дела и
- 217 касационни дела.

Очертава се **трайна тенденцията на значително увеличаване броя на постъпилите и разгледани дела**, която се извежда от сравнението с основните показатели за предходните две години, когато са били образувани общо 557 дела през 2009 год. и 418 дела през 2008 год.

Увеличението на **новообразуваните дела** в сравнение с предходната година за 2009 год. е с 33 %, а през 2010 год. – с **61.5%**.

Увеличението на **разгледаните дела** в сравнение с предходната година за 2009 год. е с 27 %, а за 2010 год. е с **64 %**.

По-долу ще бъде направен анализ на движението и тенденциите при основните видове дела, като под “Административни дела” се имат предвид делата, решавани от едноличен състав.

АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛА

БЪРЗИНА И СРОЧНОСТ НА РАЗГЛЕЖДАНЕ И РЕШАВАНЕ

Както бе посочено по-горе образуваните административни дела са общо 722, а разгледаните са 813 броя. В края на годината са свършени 688 административни дела, от които 419 – със съдебно решение и 269 – прекратени с определения. Усилията на съдиите са били насочени към бързо решаване на делата. В **1-месечен срок** от постъпването на жалбата в съда до произнасянето на съдебното решение са решени 279 дела /**40.5%**/, в срок **от 1 до 3 месеца** са разгледани и решени 251 дела / 36.5%/ или **общо свършените в 3-месечен срок представляват 77 %**, докато през 2009 год. са били 61.6 %. След **тримесечен срок** са приключили – 158 или **23%** от свършените дела. По този показател се забелязва значително подобрение в дейността на съда в сравнение с предходните две години.

ВИДОВЕ ДЕЛА И ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА РАЗГЛЕЖДАНЕ :

1. През отчетната година за пръв път най-голям брой дела като самостоятелен вид и като относителен дял в общата картина са делата по **Закона за чужденците в Република България /ЗЧРБ/**, като са образувани 272 броя дела по жалби против заповеди на Директора на Регионална дирекция „Гранична полиция” гр.Смолян, което представлява **37.6 %** от всичко образувани административни дела. През предходната **2009 год.** този род дела са били 47 броя, съставляващи 12.5 % от всичко образувани дела пред годината.

Тези дела не намират самостоятелно отражение в статистическата форма за отчет и се отразяват общо с други видове административни дела **в колона „О”, стр.втора на отчета**. Веднага трябва да се отбележи, че това е нова вълна от дела, каквито се образуват от 2009 год., което е в резултат на промяната в компетентността на длъжностните лица, издаващи заповеди на различни основания по закона и предоставените такива на Началника на „Гранична полиция” гр.Смолян. **Всички дела – 100% са свършени в 3-месечен срок.**

Затрудненията при разглеждане на този род дела са в резултат на некачествените жалби, по които са образувани. Всички жалби са написани от лица, работещи за Български Хелзински комитет от името на

съответните лица-чуждестранни граждани, но са бланкови, т.е. с абсолютно идентично съдържание, без посочване на специфични за всеки отделен случай факти и обстоятелства. Затруднение за нашата работа по тези дела е и невъзможността да бъдат призовани жалбоподателите, поради неизвестния им адрес. Това налага провеждане на процедура по Закона за правната помощ, т.е. назначаване на служебен адвокат за сметка на държавния бюджет. През отчетната година, с оглед на финансовата и икономическа криза и обявената липса на достатъчно бюджетни средства за Националното бюро за правна помощ, съдиите в много случаи отказват назначаването на служебен адвокат. Един от мотивите за такива откази е и липса на контакт на така определените адвокати с жалбоподателите, поради което те не могат да изразят ефективно защитна позиция и жалбите се отхвърлят като необосновани.

Този род дела не съставляват фактическа или правна сложност при решаването им, но отнемат значителни усилия и време при администрирането и разглеждането.

2. Непроменена и през отчетната година остава тенденцията за голям брой на делата, образувани по жалби на основание Закона за устройство на територията /ЗУТ/ и Закона за кадастъра и имотния регистър /ЗКИР/ – образувани са 193 дела, което представлява 26.73 % от всичко образувани 722 дела. В този пункт се отчита значително намаление на относителния дял на тези дела в сравнение с предходните години, когато са представлявали 35.3% през 2009 год., 47.4% през 2008 год. и 40.6% през 2007 год.

Разгледани са 235 дела по посочените два закона, съставляващи 29 % от всичко разгледани 813 дела при 40.5% през 2009 год. Решени са 121 дела, прекратени са 52 или общо свършените в тази група са 173 дела, съставляващи 25.14% от всичко свършени дела. В края на годината са останали висящи 62 дела, което е 49.6% от всички висящи дела. Анализирани внимателно, горните числа сочат на **увеличение на делата по ЗУТ и ЗКИР като брой дела, но относителния им дял като новообразувани, разгледани и свършени е намалял. Това означава, че през отчетната година се е увеличил относителния дял на други видове дела, най-вече поради преобладаващия брой по ЗЧРБ, а не че са обжалвани по-малко актове на администрацията.**

През отчетната година се забелязва значително разместване на делата по ЗУТ и по ЗКИР. През 2010 година значително по-голям е относителния дял на делата по **ЗКИР – 115 броя**, докато делата по **ЗУТ са 78 броя**. Във всички предходни години най-голям вътрешен дял в тази група дела са имали делата по реда на ЗУТ - по обжалване на подробни устройствени планове или измененията им, по обжалване на заповеди на Началника на РДНСК, по жалби за неиздаване на индивидуални

административни актове от общинските администрации, най вече на документи, свързани с удостоверяване на права и на скици/ и др.

Обяснението на това разместване и увеличението на делата по ЗКИР е, че през 2009 год. и 2010 год. са изработени и одобрени кадастралните карти и кадастралните регистри на много населени места в областта. Нормално е, когато администрацията е активизирала дейността си в дадена област, да нараства и недоволството от законосъобразността на тези актове и тяхното обжалване пред съда.

Тъй като този род дела представляват най-значим обществен интерес за жалбоподателите, следва да се направи кратък анализ и на резултата, с който приключват решения. По ЗКИР съдът е потвърдил 31 заповеди, отменил е 34 заповеди и 34 дела са прекратени. Заповеди по реда на ЗКИР издават АГКК, СГКК Смолян и в сравнително малко на брой случаи – кметове.

По делата по ЗУТ при решени 62 броя, потвърдени са 12, отменени са 33 административни акта и 17 дела са прекратени. Административни актове по ЗУТ се издават от най-вече от кметовете и сравнително по-малко актове на ДНСК София и РДНСК Смолян.

Значителният относителен дял на дела по ЗУТ се обяснява с издаваните актове /или изрични и мълчаливи откази да се издадат такива/ от общинските администрации, с които се уреждат взаимоотношения, свързани с реституирани площи, с непрокарани, но предвидени в регулационните планове улици, паркове и други общински мероприятия. Недоволните от актовете на общинските администрации обжалват тези актове.

От общо свършените по двата закона 173 дела, 20 са приключили в срок до 1 месец /11.6%/ при 17.8% през 2009, 52 дела са приключили в срок от 1 до 3 месеца /30 %/ при 20.5% през 2009 год. **Общо свършените дела в 3-месечен срок - 72 съставляват 41.6 % при 38.3 % през 2009 год.** Останалите **101 дела са приключили след 3-месечен срок**, което съставлява 58.4 % при 61.6% през 2009 год. По този пункт се отчита подобрене в дейността на съда.

Въпреки, че разглеждането и решаването на делата от този род отнемат най-значителната част от усилията на съдиите, създават и най-значимите проблеми във връзка с бързината на съдебното производство. Не може да се избегне извода, че макар през отчетната година да се е увеличил броя на делата свършени в 3-месечния срок, техния брой не е достатъчен. За подобряване на бързината на разглеждане на този род дела съдиите следва да анализират за себе си причините за отлагането им и да предприемат мерки за отстраняване на някои причини, свързани с предварителната подготовка по делата. От друга страна, отлагането на тези дела за следващи съдебни заседания се е налагало поради следните

основни причини, които са **извън компетентността и служебната дисциплина на съдиите:**

- прилаганите преписки от общинските администрации, РДНСК и СГКК не се комплектоват в цялост, което налага допълнително да се изискват документи, изготвени или намиращи се при тях, както и стари преписки от значение за казуса;

- много често списъка на заинтересованите страни е непълен, а адресите за призоваване – непосочени или неактуални;

- голям брой заинтересовани страни – десетки, а понякога и стотици лица, допълвани в съдебната фаза или с неизвестни адреси, вкл. в чужбина, когато се налага призоваване чрез Държавен вестник.

- значително затруднение в нашата работа по тези дела е призоваването на страните по делото. Освен факта, че трудно се намират лицата за призоваване в големите градове, където тази функция се изпълнява от длъжностните лица от съответните съдилища /призовкарите/, често се налага съдът да актуализира адресите чрез допълнителни справки. По този проблем трябва да обърнем сериозно внимание на призоваването в малките населени места, което се извършва от кметовете – много често призовките и съобщенията не се оформят съгласно закона, което налага отлагане на делото за ново законосъобразно призоваване. По този начин се изразходват допълнително време, усилия и материални средства както от съда, така и от кметовете.

- по почти всички дела от този род се налага назначаване и изслушване на експертизи. Тук трябва да се подчертае, че в областта липсват достатъчно квалифицирани специалисти по геодезия. Има немалко случаи, в които назначени вещи лица отказват да извършат експертизата поради друга заетост – по неофициални данни тези специалисти получават многократно по-високи възнаграждения за изработване на планове по земеразделяне или други подобни дейности в сравнение с определяните депозити от съда. Търсенето и назначаването на други вещи лица също е едно от основанията за многократно отлагане на делата.

- слабост в работата на административните органи по този род дела е и следното: по закон жалбите се подават чрез административния орган до съда и по тях трябва да се внесе държавна такса, която за гражданите е 10 лева, а за юридическите лица 50 лева. Административният орган не уведомява за това задължение жалбоподателя, който в срока на подготвяне на преписката, би могъл да изпълни и това задължение. Горния пропуск се констатира едва в съдебната фаза, което е основание за оставяне на жалбата без движение, а това също намалява срочността на разглеждане на делата.

- преди да се издаде съответната заповед по ЗУТ и ЗКИР недоволните от съобщения им проект могат да подадат възражения, които се разглеждат от съответните експертни комисии – в общинската

администрация и към СГКК. В тези експертни комисии участват представители на институции, които не защитават собствените си актове, планове или скици, които предхождат обсъждания проект. Например, при изготвяне на кадастралните карти и регистри в комисиите по възраженията участват гл.архитекти или други технически специалисти от общинската администрация, както и представител на ОС Земеделие, които не защитават собствените си устройствени планове или карти на възстановената собственост, които би следвало да се вземат предвид при изработване на кадастралната карта и които влизат в конфликт с проекта, по който има възражение, т.е. може да се предположи, че участието на тази лица е формално, а не резултатно. В значителен брой дела съдът отменя кадастралната карта, поради противоречието ѝ с други предходни карти или планове. Този проблем се поставя и във връзка с изразходването на значителни държавни, бюджетни средства за изработване на всички планове и карти и ПУП и КВС, а при разглеждане на делата се назначават експертизи, като при отмяната на съответния акт, разноските също се възлагат на административния орган.

3. На трето място са делата, образувани по жалби на основание Закона за държавната собственост /ЗДС/, Закона за общинската собственост /ЗОБС/, Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/ и Закона за администрацията /ЗАдм/ – общо 53 дела, което представлява 7.34 % от всички новообразувани административни дела, а сравнено с предходните две години – за 2009 год. - 49 дела /12.9% /. При тази група дела са останали висящи в края на 2009 год. 14 дела или **всичко са разгледани 67 дела, представляващи 8.24 % при 12% през 2009 год. Преобладават обжалвания на актове за отчуждаване на имоти за общински нужди, за обжалване на оценките при отчуждаване, по обжалване на решения на общинските съвети за разпореждане с общинска собственост и други подобни, свързани най-вече с управлението и разпореждането с общинската и държавна собственост.**

През отчетната година бяха образувани, разгледани и решени **три дела по обжалване на подзаконовни нормативни актове** – оспорени бяха :

- Наредба № 9 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Мадан /НОАМТЦУТОМ/ приета с Решение 433/28.01.2010 по Протокол №47 на Общински съвет-Мадан. Административния съд е отменил решението на Общински съвет Мадан, решението на съда не е обжалвано и е влезнало в сила.

- Наредба № 1 за поддържане и опазване на чистотата и общественото имущество на територията на Община Чепеларе, приета с Решение 711/29.07.2010 год. на Общински съвет-Чепеларе.

- Наредба № 2 за реда за управление и разпореждане с общинско имущество на Община Девин, приета с Решение № 107 от 29.09.2010 год. на Общински съвет Девин.

И трите дела са образувани по получени в съда заповеди на Областния управител, с които сезира съда, че е върнал за ново разглеждане решенията на общинските съвети и решенията са приети отново. Двете дела за разглеждане на решенията на ОбС Чепеларе и Девин са прекратени, като съдът е приел, че е недопустимо разглеждането на заповедите на Областния управител като просрочени, определенията са обжалвани, не са разгледани от ВАС.

От тази група са свършени 59 дела, от които 24 в 1-месечен срок, 20 – в срок от 1 до 3 месеца и 15 след 3-месечен срок. **Свършените дела в 3 месечен срок представляват 74.6 %** от всичко приключени по тези закони при 71.4 % през 2009 год. В края на отчетния период са останали несвършени 8 дела при 14 несвършени в края на 2008 год.

4. На четвърто място са делата на основание **Кодекса за социално осигуряване /КСО/ и Закона за социалното подпомагане /ЗСП/ – 38** новообразувани дела, съставляващи 5.26 % при 14 дела, съставляващи 3.7% през 2009 год. и 16 дела през 2008 год. Останали висящи в края на 2009 год. са били 2 дела или **общо са разгледани 40 дела – 4.9%** от всичко разгледани при 16 дела - 4.24% през 2009 год. Както е видно и при тези дела **увеличението е повече от два пъти** в абсолютна стойност в сравнение с предходните две години.

В тази група най-големия брой дела е по обжалване на размери и категории на пенсии, както и откази за отпускане на социални помощи, но през отчетната година има единични казуси и по други текстове на двата закона, например за неизплащане на болнични листове и др.

Свършени са 36 дела /5.23%/, от които 8 – в 1-месечен срок, 20 броя в срок 1-3 месеца или **общо свършените в 3-месечен срок съставляват 77.7%**. След 3-месечен срок са свършени 8 дела и са останали нерешени в края на годината 4 дела. По тези показатели числата показват значително подобрене на показателя срочност на разглеждане на делата.

5. На пето място са делата по жалби на основание **Закона за държавния служител и Закона за МВР – 20 броя**, съставляващи 2.77 % от всичко образувани, като през 2009 год. са били образувани 7 дела /1.85%/. **И тези дела бележат почти трикратно увеличение.** Заедно с останалите висящи от края на 2009 год. 3 дела, общо са разгледани 23 дела. Преобладават жалби за уволнение, налагане на дисциплинарни наказания, налагане на принудителни административни мерки. От тези дела са свършени 20 броя, като до 1 месец са свършени 4 дела, от 1 до 3 месеца са

свършени 7 дела /**общо 11 дела в 3-месечен срок**/, съставляващи 55% и останалите 9 дела са свършени след 3-месечен срок. В края на отчетния период са останали висящи 3 дела.

6. На шесто място се нареждат административните дела по жалби на основание **Закона за собствеността и ползването на земеделските земи /ЗСПЗЗ/** и **Закона за възстановяване собствеността върху горите и земите от горския фонд /ЗВСГЗГФ/** - 19 новообразувани дела или 2.6 % от общообразуваните при 18 дела /4.8%/ през 2009 год. и 9 дела /3%/ през 2008 год. Заедно с останалите от 2009 год. висящи 3 дела са **разгледани 22 дела или 2.7% от общия брой разгледани** при 4.52% през 2009 год. При абсолютните числа в тази група дела не се забелязва промяна, но като относителен дял съотношението с другите видове дела значително е намалял. В тази група не се отнасят касационните дела по обжалване на решенията на районните съдилища във връзка с откази на Общинските служби по земеделие и гори за възстановяване на собствеността, които се разглеждат като касационни в административните съдилища и те ще се обсъдят по-долу. По тези дела се обжалват най-вече откази за издаване на документи от различни държавни органи /общински администрации, общински служби „Земеделие” да издадат скици или други документи; откази да се определи помощен кадастрален план/, определяне на застроени площи в реституирани земеделски земи и др.под. Най-общо определяно, в тази група се включват жалбите по извършване на административни услуги във връзка с реституиране на земеделските земи и горите. Обяснението за запазване на броя дела, но намаляването им в съотношение с другите дела е, че актуалността на проблемите на гражданите по въпросите на реституцията на земята и горите постепенно намалява, за сметка на другите проблеми, създавани от администрацията.

През периода са свършени 11 дела, от които 4 броя в срок до 1 месец и 4 броя в срок 1-3 месеца или общо в **тримесечен срок са свършени 8 дела, съставляващи 72.7% при 72 %** през 2009 год. След 3-месечен срок са свършени 3 дела /27.3%/ и са останали са висящи 11 дела.

7. На седмо място - с еднакъв брой дела се нареждат делата по **чл.304 от АПК** за налагане на наказания на длъжностни лица, които не изпълняват задължения, произтичащи от влязъл в сила съдебен акт и по **Закона за движение по пътищата /ЗДвП/- с по 10 дела**, представляващи по **1.4%**, докато през 2009 год. делата по чл.304 от АПК са били 8 броя, съставляващи 2.12% през 2008 год. е имало само 1 дело. Увеличението е значително и се налага извода, че все повече лица търсят правна защита срещу бездействията на длъжностните лица, които не изпълняват съдебни актове. Това се обяснява с повишената обществена чувствителност и правна култура на гражданите, непримиримостта към чиновническото

бездушие и не на последно място – с доверието в административното правосъдие.

Специално за административните дела по **ЗДвП** трябва да се уточни, че това не са делата за извършени административни нарушения, за което са наложени административни наказания и се разглеждат по реда на ЗАНН, т.е и те се разглеждат в АССМ като касационни. Тези дела в този отчет ще бъдат посочени в раздел „Касационни дела”, тъй като по тях административния съд е касационна инстанция. Първоинстанционните административни дела се разглеждат по жалби срещу наложени принудителни административни мерки, срещу индивидуални административни актове /заповеди/ за откази за регистрация, издаване на лицензи и др.под. Поради липса на специален ред в статистическата форма /Приложение № 1/ и тези дела са включени в колона „О”, стр.втора на отчета.

8. Следват предявените иски по АПК – 7 образувани дела, съставляващи /1%/ от новообразуваните дела, докато през 2009 год. предявените иски са били 14 и са съставлявали 3.7% от новообразуваните дела. С останалите висящи от 2009 год. 2 дела, през отчетната година са разгледани общо 9 дела.

Всички дела от тази категория са образувани по иски молби по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Свършени са 6 дела, от които 3 в срок до 1 месец и 1 в срок 1-3 месеца или **общо в 3-месечен срок 4 броя, съставляващи 66.6%**. След 3-месечен срок са свършени 2 дела. Останали са висящи 3 дела.

9. През отчетната година са образувани 6 дела по Закона за българските лични документи /ЗБЛД/ и 5 дела по Закона за опазване на околната среда /ЗООС/. През 2009 година делата по тези два закона са били по 3 броя, което показва **двойно увеличение и на тези видове дела. Тези дела в статистическата таблица са включени в общия брой дела на ред О, графа 2 на стр.2-ра на Приложение № 1.**

Останалите дела са единични бройки по жалби срещу административни актове, издадени на основание различни нормативни актове, за които може да се направи извод, че не са характерни за района.

Ако се приеме по статистическите данни на Приложение № 1 **средна продължителност на разглеждане и решаване на административните дела до 3 месеца – 77%, а след 3 месеца – 23 %**, то се налага извода, че продължителността за разглеждане и решаване на делата в низходящ ред е следната :

- най-голяма е продължителността на разглеждане и решаване при

делата по ЗУТ и ЗКИР – **37.7 %** до 3 месеца.

- на второ място с **55%** решени в 3-месечен срок са делата по ЗДСл, ЗМВР

- на трето място с около **66.7 %** са решени в 3-месечен срок делата по предявени искиове по АПК

- на четвърто място с **72.7%** са решени в 3-месечен срок делата ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ

- на пето място с **74.6%** са решените дела в 3-месечен срок по ЗДС, ЗОБС, ЗМСМА, ЗАдм.

- на шесто място с около **77.8%** са решени в 3-месечен срок делата по КСО и ЗСП.

- с най-добра продължителност - **100%** решени дела в 3 месечен срок са делата по чл.304 АПК и по ЗЧРБ.

Горепосочените данни обосновават извода, че най-бавно се решават делата, по които **се налага многократно отлагане** за конституиране на нови страни, събиране на нови доказателства в съдебното производство, трудности при призоваването, когато страните са много, които причини са извън волята и желанието на съда за бързо правосъдие.

В сравнение с предходната 2009 година се забелязва известно минимално намаляване на продължителността за разглеждане и решаване на административните дела като цяло. Положителен резултат са дали усилията на съдиите, особено по делата по ЗУТ и ЗКИР, по които **продължителността е намалена с около 4 %** и по делата по ЗДС, ЗОБС, ЗМСМА и ЗАдм с около 3 %.

При анализиране резултата при административните дела, прави впечатление значителния брой **прекратени дела**. От общо разгледаните 813 административни дела 269 са прекратени, което съставлява 33% при 21.1% през 2009 год., 22.9% през 2008 год. и 34 % през 2007 год. Основната причина за прекратяване на този вид административни дела е недопустимост на жалбите – поради липса на правен интерес, неподведомственост на спора и изпращане на компетентен орган. Други най-често срещани причини за прекратяване на делата са неизпълнение на дадени указания на съда по редовността на жалбата, оттегляне на подадени жалби, обжалване на актове, които не представляват индивидуални административни актове и не подлежат на обжалване пред съд и др.

За **ефективността на административното правосъдие** и утвърждаването на принципа на законност и справедливост, може да се съди по резултата на съдебните решения:

От общо решените през отчетната година **419 дела**, по 126 жалбите са уважени изцяло, т.е. оспорения административен акт е отменен изцяло, по 73 – административния акт е изменен или отменен частично и по 5 дела

е обявен за нищожен, т.е. **по 204 дела съдът е преценил, че оспорения административен акт е незаконосъобразен – 48.68 %**, докато през 2009 год. са били 60%. Като неоснователни са отхвърлени жалбите, т.е. **административните актове са потвърдени по 215 дела – 51.32%** при 40% през 2009 год. Анализа на горните числа би трябвало да обоснове извода за значително подобряване на работата на администрацията в различните държавни институции. При по-внимателно анализиране, обаче изводите не са така категорични. Най-голям е делът на потвърдените административни актове в общата графа „други административни дела” – ред О на Приложение № 1- 82 %. Трябва да се отбележи, обаче, че в тази графа са включени големия брой дела по жалби на чужденци срещу заповеди на Директора на РД „ГП” Смолян, за които по-горе бе уточнено, че жалбите са формални, не се осъществява ефективна защита, не се явяват нито жалбоподателите, а упълномощените в редки случаи или служебно назначени адвокати не могат да оборят актовете.

Обратния извод – **за необоснованост и незаконосъобразност** на голяма част от обжалваните пред съда административни актове остава валиден по делата по актове на **местната администрация** – отменени са актовете по **78.8 %** от тези дела. По 54.5 % по делата по реда на ЗУТ и ЗКИР актовете също са отменени и по 51.5 % по делата по КСО и ЗСП. Т.е. **по повече от половината по решените дела съдът е отменил административните актове.**

КАСАЦИОННИ ДЕЛА

През 2010 година са образувани **общо 184 касационни дела** /при 180 през 2009 год./, като с останалите висящи от 2009 год. 33 дела **общо са разгледани 217 дела**. От тях **177 са свършени**, като 172 са решени, 5 броя са прекратени и **40 са останали висящи** в края на отчетния период. От общо свършените 177 дела, 78 са приключили **в срок до 1 месец /44%/** при 52.5% през 2009 год., 36 % през 2008 год./ и 94 – в срок 1-3 месеца. **Общо в 3-месечен срок са свършени 172 дела или 97.2%** при 95% през 2009 год. и 86.4% през 2008 год. След 3-месечен срок са свършени 5 дела – 2.8 % при 5% през 2009 год. и 13.6% през 2008 год. По този пункт се отчита значително подобряване в дейността на съда, което основно се дължи на засилената самовзискателност на съдиите, по-добра организация на работата при проучване на делата, както и подобрената материална база за съдебни заседания, което дава възможност за по-бързо насрочване на делата.

Разглеждането и решаването на касационните дела е високоотговорна дейност на административните съдии, тъй като решенията ни са окончателни и не подлежат на инстанционен контрол. Това налага и по-детайлен анализ на тази дейност.

I. От разгледаните касационни дела преобладаващия брой са касационни наказателно-административните дела – разгледани са **196 броя** – **90.3%** от всички касационни дела. През 2009 год. техният дял е бил 90.2%, а през 2008 год. - 83.6%. Свършени са 157 дела, от които 71 в срок до 1 месец и 82 в срок от 1- 3 месеца или **общо в 3 –месечен срок – 153, представляващи 97.4 %** при 97.2 % през 2009 год. Само 5 КНАХД са свършени след 3-месечен срок.

При решаване на делата резултатите са следните:

От всичко разгледаните 196 дела, решени са 152 и прекратени 5 броя. От решените дела 48 касационни жалби срещу решения на районните съдилища са уважени изцяло или частично **/31.6%/** и 104 жалби **/68.4%/** са отхвърлени като неоснователни, т.е. решенията на районните съдилища са потвърдени /при 65% през 2009 год./. Във връзка с уеднаквяване на съдебната практика при прилагане на административно-наказателната процедура и значителния брой отменени решения на районните съдилища – около 1/3 от касационно обжалваните, по инициатива на Административния съд в средата на м.март 2010 год. се проведе семинар по тези проблеми с участието на административните съдии и районните съдии от областта, през м. януари 2011 год. бе проведено разширено съвещание с участието на ръководството на Окръжен съд Смолян, всички районни съдии и съдиите от Административен Смолян. На тези съвместни срещи са споделяни проблемни въпроси, касаещи както постановяване на решенията от Районните съдилища, така и практиката на Административния съд. Целта им е да се постигне еднакво и справедливо административно-наказателно производство в областта.

По материя преобладаващи са следните дела :

1.От касационните наказателно-административните дела най-голям вътрешен относителен дял имат делата във връзка с административно-наказателната дейност на органите на МВР. По тази материя са образувани общи **28 касационни дела**, от които 19 за нарушения на ЗДвП, 6 по Закона за МВР, 2 по Закона за частната охранителна дейност /ЗЧОД/ и 1 за нарушения на Закона за контрол на взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите /ЗКВВООБ/.

2. На второ място са делата във връзка с контролната дейност по спазване на трудовото законодателство – 20 КНАХДела.

3. На трето място са делата за нарушения по ЗУТ – 16 КНАХД.

4.На следващо място са делата за нарушения на Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки /НВМОП/ - 14 дела.

5.На пето място са делата за нарушения на Закона за храните с 13 касационни дела. Със същия брой дела са били и нарушенията по Закона за закрила на детето.

6. Следват с 10 касационни дела нарушенията на Закона за здравното осигуряване.

7. На следващо място с 13 КНАХД за нарушения на ЗДДС – 8 дела.

С по-малко дела следват нарушенията на :

- Закона за здравето и Закона за акцизите и данъчните складове – по 7 КНАХД

- Закона за чистотата на атмосферния въздух - 4 Закона за опазване на околната среда – 2 КНАХД

II. Всички останали са касационните дела на основание ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ – образувани са 18 дела, представляващи 9.8%, като през 2009 год. са представлявали 10.5%, а през 2008 год. тези дела са представлявали 15.4%. Заедно с останалите висящи от предходната година 3, са разгледани общо 21 дела, от които 20 са решени. Потвърждава се извода, че делата по ЗСПЗЗ и ЗВСГЗГФ намаляват своята обществена значимост със всяка изминала година. От решените 20 дела - **в 3-месечен срок са 19 дела /95%/**. След 3-месечния срок е свършено 1 дело. Трябва да се има предвид, че това са дела с повишена фактическа и правна сложност, изискващи значителна подготовка при разглеждането им и особено подробно мотивиране на решението. При тези дела се налага няколкократно отлагане, поради конституиране на наследници, нередовно призоваване на многобройни страни, представяне на многобройни нови писмени доказателства и т.н.

Добрите данни по отношение на срочността на всички касационни дела са в резултат на обстоятелството, че по тях рядко се налага отлагане за друго съдебно заседание за събиране на доказателства. Делата се отлагат или по искане на пълномощници-адвокати поради заетост или поради нередовно призоваване на страните.

По тези дела участва представител на прокуратурата и в почти всички случаи прокурорите дават мотивирано становище.

СРОЧНОСТ НА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ПОСТАНОВЯВАНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ ПО СЪДИИ

Всички съдии в Административен съд Смолян полагат усилия за бързото разглеждане на делата, за произнасяне на съдебните си актове в законоустановения 1-месечен срок, както и за постановяване на законосъобразни и правилни решения.

Всички съдебни решения /100%/ са постановени в 1-месечен срок, което показва висока отговорност, съзнателност и добра дисциплина на съдиите. Това е законоустановения срок за произнасяне на съдебното решение и зависи единствено от самодисциплината, самоподготовката и организацията на работа на всеки съдия.

Всички останали срокове за разглеждане и решаване на делата до голяма степен не зависят от работата на съдията, а от други обективни обстоятелства или от работата на други органи, институции и лица. Те са свързани с призоваване на лица, със събиране на доказателства – изискване на документи, назначаване на експертизи и т.н.

Анализа на статистическите данни при разглеждане на делата по съдии /Приложение № 2/ показва следната продължителност на разглеждане и решаване на делата:

Росица Сбиркова е приключила общо 85 дела, от които 59 в 3-месечен срок /69.4%/, а през 2009 год. - при 49 дела от които 35 в този срок.

Васил Чалъков е приключил общо 154 дела, в 3-мес.срок са 129 /83.7%/ при решени през 2009 год. 105 дела, от които в този срок 72 или 68.5%.

Веселина Женаварова е приключила общо 159 дела, в 3-месечен срок 135 /84.9%/ при решени 99 дела през 2009 год., от които в срока 77 или 77.7%.

Добринка Грибачева е приключила общо 149, от които 107 в 3-месечен срок /71.8%/ при решени 107 дела през 2009 год., от които в срока 89 дела или 61.8 %.

Калинка Младенска е приключила общо 160, от които в 3 месечен срок 123 дела, съставляващи 76.9%, при решени през 2009 год. 90 дела, в 3 мес. срок 64 или 71.1%.

Красимира Селенова е приключила общо 158 дела, от които в 3-месечен срок 149, което е 94.3% при решени през 2009 год. 103 дела, в 3 мес.срок 81 или 78.6 %.

По този показател не могат да се направят изводи, че не са налице субективни причини в работата на отделен съдия, довели до прекалено забавяне при разглеждането и приключването на делата. В чести случаи продължителността на разглеждане на делата зависи от обективни фактори, които съдията не може да избегне. Едно от обясненията за подобряването на сročността при разглеждане на делата е големия дял на делата по ЗЧРБ, които в почти всички случаи се разглеждат и решават в 3-месечен срок.

КАЧЕСТВО НА ПОСТАНОВЕНИТЕ СЪДЕБНИ АКТОВЕ

През отчетната година са **обжалвани 172 решения и определения** по делата пред по-горната инстанция, от които 127 броя са **потвърдени – 73.8%** при обжалвани през 2009 год. 142 решения, потвърдени 90, съставляващи 63.4 %. **Отменени са изцяло – 37 броя съдебни актове – 21.5%**, при отменени през 2009 год. 38 решения, съставляващи 26.7%. **Отменени са частично 8, което е 8.6%**, докато през 2009 год. са отменени частично 14 броя, съставляващи 9.8 %.

По вид на делата, резултата от обжалването на съдебните ни актове е следния:

- най-голям брой са обжалваните дела по ЗУТ и ЗКИР – 76 броя. От тях: 60 са потвърдени – 79 % при 67.2 % през 2009 год.

12 изцяло отменени – 15.8 % при 24.6% през 2009 год.

4 частично отменено – 5.3% при 12.2 % през 2009 год.

- следват по брой обжалваните дела по ЗДС, ЗОБС, ЗМСМА – 24 бр.

16 са потвърдени – 66.6% при 57.1% през 2009 год. и

8 отменени изцяло – 33.4% при 42.9% през 2009 год.

- на трето място са обжалваните актове по КСО и ЗСП с 11 обжалвани решения, от които потвърдени 6 – 54.5% при 63.6% през 2009 год. и

отменени изцяло или частично 5 – 45.5% при 36.4% през 2008 год.

- със същия брой обжалвани решения са и делата по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ 11, от които 10 са потвърдени – 90.9% и 1 е отменено – 9.1%.

- на следващо място са обжалваните решения по дела по ЗДСл и ЗМВР – 6 броя, като всички са потвърдени – 100%.

- същата констатация се прави и по обжалваните актове по предявените иски по АПК – 4, като всички са потвърдени – 100%.

Както се вижда от горните данни дялът на потвърдените съдебни актове от горната инстанция е значителен, като има чувствително подобрене в качеството на постановяваните съдебни актове в сравнение с предходната 2009 год. Данните ни дават основание да твърдим, че качеството на съдебните актове, постановявани от съдиите е на добро ниво, очевидно натрупания опит като административни съдии е допринесъл за това.

По съдии резултатът от върнатите обжалвани решения /Приложение № 2/ е следния :

Росица Сбиркова – обжалвани 9 решения, потвърдени 7 – 77.8% при 100% потвърдени през 2009. Обжалвани са 7 определения, от които 5 са потвърдени и 2 са отменени.

Васил Чалъков - обжалвани 23 решения, потвърдени 17 – 73.9 % при 68.2 % през 2009 год. Изцяло отменени са 6 решения. Обжалвани са 11 определения, от които 8 са потвърдени и 3 отменени изцяло.

Веселина Женаварова - обжалвани 14 решения, потвърдени 11 – 78.6% при 80% през 2009 год. Изцяло са отменени 2 решение и 1 –

обезсилено. Обжалвани са 8 определения, от които 6 са потвърдени 1 отменено изцяло и 1 частично.

Добринка Грибачева - обжалвани 25 решения, потвърдени 17 – 68% при 64.7% през 2009 год. Отменени изцяло са 5 и обезсилени 2 решения, а 1 е отменено изцяло на основания извън тези по чл.209 т.3 от АПК. Обжалвани са 5 определения, от които 3 са потвърдени и 1- отменено изцяло.

Калинка Младенска - обжалвани 28 решения, потвърдени 21 – 75 % при 75 % и през 2009 год. Изцяло отменени са 4 решения, 2 са отменени частично и 1 – отменено изцяло на основания извън тези по чл.209 т.3 от АПК. Обжалвани са 6 определения, от които 4 са потвърдени и 2 отменени изцяло.

Красимира Селенова - обжалвани 30 решения, потвърдени 22 – 73.3 % при 52.6% през 2009 год. Изцяло са отменени 6 решения, 1 е обезсилено изцяло и 1 частично отменено. Обжалвани са 9 определения, от които 8 са потвърдени, 1 отменено изцяло.

Както се вижда от данните за индивидуалните постигнати показатели за качеството на постановените съдебни актове, може да се направи извод за положени усилия от съдиите за законосъобразното им и обосновано постановяване. Но и в това отношение следва да се направи забележката, че с оглед натрупания по-голям опит, резултатите не са задоволителни.

Средната действителна натовареност на съдиите през 2010 год. е 14.31 разгледани дела, докато през 2009 год. е била 9.15, а през 2008 год - 7.22 год. При свършените дела средната натовареност е 12.01, в сравнение с 2009 год. - 7.43 и 5.81 през 2008 год. свършени дела за 1 месец от 1 съдия.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ И УСЛОВИЯ НА РАБОТА

Отчетната 2010 год. е първата цяла година, през която Административният съд е работил в собствените помещения, в които са създадени много добри условия за работа, както на съдиите, на съдебните служители, така и за обслужване на посетителите – граждани, адвокати и др.

В нашия съд няма обособени специализирани, както и формирани съдебни състави /съдия с деловодител и секретар-протоколист/. Все още преобладава мнението, че като не е необходима тясна специализация, всички имат необходимост от придобиване на обща правна квалификация в административното правосъдие по всички видове дела. Още повече, че в съд с щат от 6 съдии, това не е възможно, тъй като при отмяна на постановено съдебно решение и връщане за ново разглеждане, вторият състав автоматично се определя с неучаствалите съдии, което налага готовност и двата състава да разглеждат всички видове дела.

Всички дела се разпределят на случаен принцип с предоставената ни от ВСС компютърна програма, поради което средната натовареност на съдиите е приблизително еднаква, с изключение на председателя, който отделя време и усилия за администриране и ръководство.

През отчетната година не е имало основание и не се е налагало да бъдат поощрявани или наказвани съдии и служители от съда. Изготвени са предложения за атестиране на съдиите, които нямат по-висок ранг от заеманата длъжност, но поради неясноти в приетите изменения на Закона за съдебната власт в края на годината, ВСС е затруднен и е преустановил атестирането.

През 2010 год. не са извършвани проверки от Инспектората към ВСС и по тази причина не е имало основание за някакво особено взаимодействие, с изключение на изпращаните им отчети.

III. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Административен съд гр. Смолян е с щат от 6 съдии. Всички длъжности са заети. Няма незаети щатни бройки или свободни по други причини – продължителен отпуск или продължителна командировка в друг съд. През отчетната година длъжността „младши съдия” бе трансформирана в длъжност „съдебен помощник”. По обективни причини не е проведен конкурс за заемане на тази длъжност.

По утвърдения от ВСС щат в Административен съд гр. Смолян следва да бъдат назначени 22 съдебни служители. По обективни причини – настъпилата финансова и икономическа криза в страна, във връзка с поставените изисквания за постигане на икономии и оптимизация в дейността на администрацията, с решение на ВСС през есента на 2009 беше съкратена от щатното ни разписание 1 брой съдебен деловодител, а през 2010 год. също бе съкратена от щатното ни разписание 1 брой съдебен деловодител. От предвидените по щата 4 деловодители са назначени 4-ма, от предвидените 5 секретар-протоколисти са назначени 5-ма. Към края на отчетната година незаети са останали 2 щатни бройки – съдебен администратор и съдебен помощник, като основната причина беше наложеното ограничение за назначаване на незаетите щатни бройки служители от ВСС.

През отчетната година три от съдебните служителки ползват отпуск по бременност и майчинство, като с цел икономии на бюджетни средства, не са назначавани на техните места служители по заместване, а техните задължения са разпределяни на наличните служители.

IV. СГРАДЕН ФОНД И ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През отчетната 2010 год. Административния съд изцяло провеждаше дейността си в собствени помещения. За сегашния щатен състав на съда и натовареността с разглеждане на делата, помещенията са достатъчни –

създадени са прекрасни условия за работата на съдиите, съдебните служители, за обслужване на адвокати и граждани.

ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ

За посочения брой назначени съдии и служители, съдът е осигурен с техника – компютри и принтери. През отчетната година АдмС Смолян вече разполагаше с деловодна програма, тъй като бяха отпуснати средства за снабдяване и функциониране на съответния сървър и програмен продукт, каквито преди 2010 година не бе възможно да се инсталират, поради липса на помещение. Своевременно бе създадена страница в Интернет на съда, на която редовно се публикуват информации за дейността на съда, както и ежедневно се публикуват постановените съдебни актове при спазване на Закона за защита на личните данни. Достъпа до съдебните актове е осигурен съгласно изискванията на ВСС, без наличието на пароли или други затруднения. Това позволява заинтересованите граждани, адвокатите и не на последно място журналистите да се запознават с постановените решения, затова дейността на Административния съд се отразява често в печатните издания на областта.

В заключение може да се направи извод за една напрегната, но и успешна година в дейността на Административен съд в гр.Смолян. Считам, че изграждаме колектив от амбициозни, отговорни, дисциплинирани в поведението си, както в служебна среда, така и в обществото магистрати и служители. През годината не е имало случаи, в които магистрат или служител да е имал поведение, несъвместимо с етичните правила, валидни за съдебната система. В колектива цари дух на уважение, взаимопомощ и взаимозаменяемост, разбирателство, липсват междуличностни конфликти. Това е гаранция и за успешна бъдеща дейност.

Нашия съд извоюва авторитетно място и уважение, както пред гражданите, така и пред другите държавни и обществени институции в областта. Председателят на съда редовно е канен да присъства на почти всички значими събития в обществения живот на областния град, както и на държавните институции, което е знак за авторитета на новосъздадения държавен орган – Административен съд гр.Смолян.

25.02.2011 год.
гр.Смолян

ПРЕДСЕДАТЕЛ :